

Eduskuntavaalien voittajat ja häviäjät

Suomen kannabisyhdistys arvioi kevätkokouksessaan käytyjä eduskuntavaaleja ja antoi yhdistyksen hallitukselle tehtäväksi tämän kannanoton julkaisemisen.

Käyty eduskuntavaalikampanja oli masentava kokemus, mutta vaalien lopputulos oli toiveita herättävä. Vaalikampanjan aikana maa lietsottiin ennennäkemättömän huumeysterian tilaan, mutta hysteria ei tarttunut äänestäjiin.

On sanottu, että kannabiskysymyksen ja yleisemmin huumeisiin liittyvien kysymysten ei olisi pitänyt nousta vaalikampanjassa esille siinä laajuudessa kuin kävi. Esilletulo vain haittasi sitä asiallista keskustelua, jota huumeekysymyksistä tulisi käydä. Jossittelu on aina hankalaa, mutta on ilmeistä, että monet puolueet olivat valmistautuneet ottamaan huumeekysymyksen esille ja ratsastamaan sillä populistisesti pelottelemalla kansaa kamalista huumeista ja tarjoamalla turvallista huumeetonta vaihtoehtoa.

Suomessa on totuttu siihen, että huumeista voi puhua vain yhdellä tavalla. Niitä on vastustettava kaikin keinoin, niille ei saa antaa piiruakaan periksi ja jos joku esittää, että asioita voi ja pitäisi käsitellä moniarvoisemmin ja käytännönläheisemmin, niin hänet on leimattu huumemyönteiseksi. Leimakirveen heilautus on merkinnyt poikkeavien näkemysten esittäjän poliittista itsemurhaa.

Valtaosa julkisuudessa näkyvää huumeepoliittista keskustelua onkin ollut kieltojen ja rangaistusten lisäämisen pohdintaa. Se on heijastunut myös käytännön lainsäädäntöön ja lainkäyttöön siten, että rangaistuksia on kiristetty. Tämä on pääosin kohdistunut käyttäjiin esimerkiksi tekemällä huumeiden käyttörikoksesta sakotusautomaatin, joka kohdistuu erityisesti ongelmallisiin ja syrjäytyviin ihmisiin, joille kasaantuu sakkotuomioita, jotka muutetaan vankilatuomioiksi. Viimeisenä toimenä oli ns. nollarajan voimaansaattaminen tieliikenteessä. Laki on huumeepoliittikan jatke, jolla pyritään ehkäisemään huumeiden, erityisesti kannabiksen käyttöä mahdollistamalla henkilön tuomitseminen rattijuopumuksesta sillä perustella, että hän on ehkä viikkoja sitten käyttänyt kannabista. Lain mukaan tähän riittää kannabiksen aineenvaihduntatuotteiden löytyminen. Ne voivat näkyä testeissä viikkoja käytön jälkeen, kun itse kannabiksen vaikutus katoaa muutamassa tunnissa.

Ilmeisesti se, että Vihreiden eduskuntavaaliehdokas Markus Drake esitti nuorisojärjestöjen vaalikeskustelussa edustamansa ViNON linjan, että kannabis tulisi laillistaa ja että hän kuuluu Suomen kannabisyhdistyksen hallitukseen, oli liikaa joillekin tahoille. Eihän tällaista saa sanoa, ei ainakaan julkisesti televisiossa. Tämä käynnisti ennennäkemättömän poliittisen hyökkäyksen, jonka aloitti Sosiaalidemokraattisen puolueen puoluesihteeri Eero Heinäluoma. Hän esitti, että Vihreillä on huumeongelma, ja esiin kaivettiin viime vuoden lopulla Vihreiden ehdokkaiden ja vaikuttajien Heidi Hautalan ja Matti Wuoren allekirjoittama vetoamus YK:n huumesopimusten muuttamiseksi.

On valitettavaa, että Vihreiden johtokin syyllistyi saamaan kuin muut hyökkäämällä poikkeuksellisen räikeästi ehdokastaan Markus Drakea vastaan ja esittämällä, että hänestä pitäisi päästä eroon. Vaikka esimerkiksi Heidi Hautala yritti tuoda esille asiallisia argumentteja, niin syntynyt hysteria esti kaiken järjellisen keskustelun. Markus Drakesta tehtiin drakedia, joka sinetöisi Vihreiden vaalitappion.

Suomen kannabisyhdistys kokosi verkkosivuilleen listan eräiden ehdokkaiden huumeepoliittisista näkemyksistä, jotka voisivat edistää Suomen huumeepoliittikan muuttamista eurooppalaiseen suuntaan, joka korostaa haittojen vähentämistä eikä yksioikoista rankaisua. Pistimme sivulle myös linkit ehdokkaiden omille vaalisivuille. Listalla oli monen puolueen ehdokkaita, eikä kukaan heistä esiintynyt sivuillamme vastoin omaa tahtoaan.

Tämä lista nousi myös esille vaalikamppailussa, mutta tästä huolimatta päähuomio kohdistettiin Markus Drakeen. Hän sai toimia sylkykuppina, jota muut ehdokkaat ja tiedotusvälineet saivat vapaasti

tölväistä menen tullen. Suomen kannabisyhdistys ei ota puoluepoliittisesti kantaa, vaan ainoastaan huumepoliittisesti. Draken monet hyvinkin radikaalit näkemykset yhteiskunnasta ovat hänen näkemyksiään ja ne varmasti poikkeavat monen Kannabisyhdistyksen jäsenen näkemyksistä. Siitä huolimatta Kannabisyhdistys ei irtisanoudu Drakesta, vaan kiittää häntä siitä, että hän jaksoi käydä vaikean vaalikampanjan loppuun. Vaikka Draken äänet eivät häntä eduskuntaan vieneetkään, niin hänen äänimääränsä ei ollut ihan huono.

Suomessa on vuosikymmenestä toiseen vältetty sen huumepoliittisen keskustelun käymistä, joka on käyty lähes kaikissa muissa Euroopan maissa. Yksi sen keskeisiä kysymyksiä on kannabiksen aseman uudelleenarvio. Vaalikampanjan aikana Heidi Hautala totesi, että koska huumeekysymys nyt nousi näin vahvasti esille, niin käydään tätä keskustelua nyt. Valitettavasti vain asiallinen keskustelu jäi kovin vähiin. Mutta edistystä kuitenkin tapahtui. Nyt tiedämme sen, että tarkoituksellisen huumeysteria lietsonta ei johtanut siihen, että poikkeavia näkemyksiä esittäneet ehdokkaat olisivat tehneet poliittisen itsemurhan. Äänestäjät eivät kuitenkaan antaneet sen vaikuttaa lopputulokseen. Olemme oppineet sen, että keskustelua voi käydä.

Tabu on murrettu

Heidi Hautala sai erittäin hyvän henkilökohtaisen tuloksen, ja hänet valittiin eduskuntaan. Myös huumeongelmaiseksi tuomittu Vihreä puolue sai vaalivoiton lisäämällä paikkalukuaan kolmella uudella kansanedustajalla. Myös ns. Kannabisyhdistyksen listalta valittiin Pirkanmaalta Rosa Meriläinen eduskuntaan suurella äänimäärällä, ja varamieheksi tuli Oras Tynkkynen. Ainakin yksi tabu on nyt murrettu. Poliitikko voi puhua huumeekysymyksestä muutenkin kuin populistisesti tuomioiden koventamista vaati. Ihmiset osaavat suhtautua näihin asioihin asiallisemmin kuin poliitikot uskovat.

Sananvapaus hävisi

Vaalien todellinen häviö olivat tiedotusvälineet. Niitä voi pitää pääsyyllisinä huumeysteriaan. Tiedotusvälineissä esiintyi myös vahva (itse)sensuuri kuin parhaaseen suomettumisen aikaan. Jopa mielipidepalstat valjastettiin yksioikoiseen mielipiteen muokkaukseen julkaisemalla mitä ilmeisemmin puolueoimistoissa tai muissa paikoissa tehtyjä tarkoitushakuisia kirjoituksia samalla sensuroiden lähes kaikki muut kirjoitukset. Esimerkiksi yhtäkään Suomen kannabisyhdistyksen vastinetta ei julkaistu, joissa puututtiin esitettyihin selkeisiin tutkimustulosten vääristelyihin.

Journalistilehdessä julkaistiin kannanotto, jossa esitettiin asioita, joista pitää vaieta: *“Poliitikkojen sätkynukkeena”* (<http://www.journalistiliitto.fi/journalisti/kesk/lahdenma.htm>). Kannanoton alussa listataan kolme asiaa, joista tiedotusvälineissä ei saa puhua:

“Julkinen keskustelu vihreiden huumepoliittisista lausunnoista osoittaa, kuinka media on alistunut poliitikkojen sätkynukeksi. Haluamme puuttua tähän huolestuttavaan ilmiöön esittämällä aluksi huumeolitiikasta kolme tosiasiaa, joista ei mediassa havaintojemme mukaan saa puhua:

1) Yhdysvaltojen kymmeniä vuosia sitten lanseeraama, rajoittava huumeolitiikka on epäonnistunut. Rangaistusten koventaminen sekä poliisin ja tullin valtuuksien lisääminen eivät ole vähentäneet huumeiden käyttöä. (Taloustieteilijä Milton Friedman onkin ihmetellyt, mitä järkeä on syyttää vuosi vuodelta enemmän rahaa kontrollijärjestelmään, joka ei toimi.)

2) Monet Euroopan maat, etunenässä Hollanti, ovat jo vuosia soveltaneet niin sanottua haittojen vähentämisen politiikkaa. Sen on tutkimuksin voitu osoittaa vähentävän huumeiden käytöstä aiheutuvia haittoja, kuten rikollisuutta, heroiinikuolemia, hiv- ja hepatiittitartuntoja sekä vaarallisimpien huumeiden käyttöä.

3) Suurimmalle osalle huumeiden käyttäjistä aineet eivät aiheuta vakavaa riippuvuutta. Tilanne on sama alkoholinkin kohdalla. “

Kannanoton lopussa todetaan: “Huumeekysymyksessä ei todellakaan toteudu Suomessa sananvapaus”.

Suomen kannabisyhdistyksen kevätkokous 31.3.2003

Suomen kannabisyhdistyksen hallituksen kokous 9.4.2003